

Երևանի Պետական Համալսարան
Եվրոպական իրավունքի և միջազգային իրավունքի ամբիոն

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԾՐԱԳԻՐ

Դասընթաց՝ 1906/B02 «Եվրոպական իրավունք»

Որակավորման աստիճան՝ բակալավրի կրթական ծրագիր

Կազմեցին՝

**Եվրոպական իրավունքի և միջազգային
իրավունքի ամբիոնի ասիստենտ, ի.գ.թ. Արման Սարգսյանը**

և

**Եվրոպական իրավունքի և միջազգային իրավունքի
ամբիոնի դոցենտ, ի.գ.թ. Արթուր Ղազինյանը**

ԵՐԵՎԱՆ 2013

ԾՐԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

1906/B02 «Եվրոպական իրավունք» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար, 58 ժամ ինքնուրույն աշխատանք)

6-րդ կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց

Դասընթացի նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Եվրոպական միության իրավական համակարգին, դրա կառուցման հիմնարար սկզբունքներին, Եվրոպական միության իրավունքի աղբյուրների համակարգին, Եվրոպական միության իրավասություններին, Եվրոպական միության մարմիններին, նրանց լիազորություններին և նրանց կողմից որոշումների ընդունման ընթացակարգերին:

Կրթական վերջնարդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կունենա

գիտելիք և իմացություն

- Եվրոպական միության ինտեգրացիոն գործընթացներից, դրանց սկզբնավորման և զարգացման պատճառներից ու օրինաչափություններից,
- Եվրոպական միության իրավունքի նորմերի սմրագրման աղբյուրներից և դրանցից յուրաքանչյուրին բնորոշ հատկանիշներից,
- Եվրոպական միության իրավունքի հիմնարար սկզբունքներից և դրանց կիրառման ու դրևորման առանձնահատկություններից,

Ունակ կլինի

(բուն մասնագիտական կարողություններ)

- վեր հանել Եվրոպական միության իրավական համակարգին բնորոշ առանձնահատկությունները և դրա կառուցման հիմքում ընկած սկզբունքները,
- գնահատել Եվրոպական միության իրավունքի աղբյուրների համակարգում Եվրոպական միության իրավունքի աղբյուրների յուրաքանչյուրի զբաղեցրած տեղը և իրավական բնույթը,
- բացահայտել Եվրոպական միության իրավունքի առաջացման և զարգացման պատճառներն ու պայմանները,
- ուրվագծել Եվրոպական միության իրավունքի, ազգային իրավունքի և միջազգային իրավունքի հարաբերակցությունը,

- գահատել Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգում Եվրոպական միության մարմիններից յուրաքանչյուրի զբաղեցրած տեղը և դերը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված երկու ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:Ստուգումներից մեկը անցկացվում է բանավոր, իսկ մյուսը գրավոր:

Բանավոր ստուգման ժամանակ հարցատոմսը պարունակում է երեք հարց, յուրաքանչյուրը առավելագույնը 3 միավոր արժեքով:Միավորների քայլը 0,5 է:Բանավոր ընթացիկ ստուգումը ընդգրկում է սույն Դ-ասընթացի ծրագրի 1-8-րդ թեմաները:

Գրավոր ստուգումը իրականացվում է խնդիրների լուծման առաջադրանքի ձևով:

Խնդիրների լուծման առաջադրանքի ձևով անցկացվող գրավոր քննության ժամանակ հարցատոմսը պարունակում է երեք խնդիր՝յուրաքանչյուրը առավելագույնը 3 միավոր արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է: Գրավոր ընթացիկ ստուգումը ընդգրկում է սույն Դ-ասընթացի ծրագրի 9-11-րդ թեմաները:

Թեմա 1.

«Եվրոպական իրավունք» դասընթացի ընդհանուր բնութագիրը և օգտագործվող հիմնական հասկացությունները, կառուցվածքը, գործողության ժամանակային և տարածքային սահմանները, սուբյեկտները (2 ժամ դասախոսություն)

1. «Եվրոպական իրավունք» դասընթացի ծագումը, ուսումնասիրման առարկան և հարաբերակցությունը այլ ուսումնական դասընթացների հետ 2.Եվրոպական իրավունքի գրականության մեջ հանդիպող «Եվրոպական իրավունք», «Եվրոպական ընկերակցությունների իրավունք», «Եվրոպական միության իրավունք» հասկացությունները 3.Տեսական գրականության մեջ Եվրոպական իրավունքի կառուցվածքային ընթրնումը, Եվրոպական իրավունքի ուղղահայաց կառուցվածքի բաղադրատարրերը (առաջնային իրավունքի նորմեր, երկրորդական իրավունքի նորմեր երրորդական իրավունքի նորմեր),Եվրոպական իրավունքի հորիզոնական կառուցվածքի բաղադրատարրերը (վերպետական համագործակցության ոլորտներում ձևավորված իրավունքը, միջկառավարական համագործակցության ոլորտներում ձևավորված իրավունքը, Մարդու իրավունքների պաշտպանության համակարգի դրույթները) 4. Հիմնադիր պայմանագրերի կնքման ժամկետը, Եվրոպական միության պաշտոնական տեղեկագիրը, կանոնակարգերի, դիրեկտիվների և որոշումների հրապարակման և ուժի մեջ մտնելու կանոնները 5. Հիմնադիր պայմանագրերի կնքման ժամկետը, Եվրոպական միության պաշտոնական տեղեկագիրը, կանոնակարգերի դիրեկտիվների և որոշումների հրապարակման ու ուժի մեջ մտնելու կանոնները, 6. «Եվրոպական իրավունքի սուբյեկտներ» հասկացության սահմանումը, շրջանակը, իրավական կարգավիճակի առանձնահատկությունները:

Հարցեր 1-4 – Անցկացվում է ներածական դասախոսություն:

Հարցեր 5-6 – Ուսանողները ինքնուրույն ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. AlinaKaczorowska, "European Union Law", 3-rd edition, Routledge Publication, London and New York, 2013,
2. Damian Chalmers, Gareth Davies, Giorgio Monti, "European Union Law", New York, Cambridge University Press, 2010,
3. Paul Craig and Gminne de Búrca G. EC Law, Text, Cases and Materials, 5th edition, New York , Oxford University Press, 2011,
4. Л.М. Энтин, "Европейскоеправо", 3-е издание, Москва, издательство НОРМА, 2011:

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. John Fairhurst, "Law of the European Union", 8th edition, Pearson Education Limited, England, 2010,
2. T.C. Hartley, "The Foundations of European Community Law", 7th edition, New York Oxford University Press, 2010,
3. Paul Craig and Grinne de BOrca G. "The Evolution of EU Law", New York , Oxford University Press, 2011,
4. Elspeth Berry, Sylvia Hargreaves, "European Union Law", 2nd edition, New York , Oxford University Press, 2007,
5. С.Ю. Кашкин (отв. редак.), ПравоЕвропейскогоСоюза, Москва, издательство Юрист, 2009:

Թեմա 2.

Եվրոպական միության ստեղծման պատմությունը և նախադրյալները

(2 ժամ դասախոսություն, 1 ժամ սեմինար)

1. Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի հետևանքները եվրոպական պետությունների համար, Երկրորդ համաշխարհային պատերազմից հետո եվրոպական պետությունների տարբեր միավորումների ստեղծումը, Ռուրի և Սաարի անխահանքերի շուրջ առաջացած տարաձայնությունը, Ռոբերտ Շումանը և Ժան Մոնեն որպես Եվրոպական միության «հիմնադիր հայրեր» 2.1951թ.-ի «Եվրոպական անխի և պողպատի ընկերակցության հիմնադրման մասին» պայմանագիրը և համանուն ինտեգրացիոն կազմավորման ստեղծումը, անդամակցող պետությունները և համագործակցության ձևաչափը 3.1957թ.-ի «Եվրոպական տնտեսական ընկերակցության հիմնադրման մասին և Եվրոպական ատոմային էներգիայի ընկերակցության» հիմնադիր պայմանագրերը և համանուն ինտեգրացիոն կազմավորումների ստեղծումը, անդամակցող պետությունները, համագործակցության ոլորտները և համագործակցության ձևաչափը 4.1965թ.-ի «Միաձուլման մասին» պայմանագրի կնքումը, «Բաց աթոռի ճգնաժամը» և 1966թ.-ի Լուքսեմբուրգյան համաձայնագիրը, 1970թ.-ի թիվ II և 1975թ.-ի թիվ II Բյուդջետային պայմանագրերը, 1985թ.-ի «Շենգենյան համաձայնագիրը» և շենգենյան գոտու ստեղծումը, 1986թ.-ի «Միասնական եվրոպական ակտը» և կատարված հիմնական փոփոխությունները 5.1992թ.-ի «Եվրոպական միության մասին» պայմանագիրը, համանուն ինտեգրացիոն կազմավորման հիմնադրումը, միջկառավարական համագործակցության ոլորտների ստեղծումը, Եվրոպական միության քաղաքացիության հիմնադրումը և քաղաքացիության ինստիտուտի իրավական կարգավորումը, ներքին շուկայի ստեղծումը, Տնտեսական և արժույթային միության ստեղծումը և հիմնադիր պայմանագրերում կատարված մյուս փոփոխությունները:

Հարցեր 1-5 – Անցկացվում է ներածական դասախոսություն

Հարցեր 1-5 – Ինքնուրույն աշխատանք, ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը:

Հարցեր 1-5 – Անցկացվում է սեմինար պարապմունք՝ խնդրահարույց հարցերի քննարկմամբ:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. AlinaKaczorowska, "European Union Law", 3-rd edition, Routledge Publication, London and New York, 2013,
2. Damian Chalmers, Gareth Davies, Giorgio Monti, "European Union Law", New York, Cambridge University Press, 2010,
3. Paul Craig and Gráinne de Búrca G. EC Law, Text, Cases and Materials, 5th edition, New York , Oxford University Press, 2011,
4. Л.М. Энтин, "Европе́йскоеправо", 3-е издание, Москва, издательство НОРМА, 2011:

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. John Fairhurst, "Law of the European Union", 8thedition, Pearson Education Limited, England, 2010,
2. T.C. Hartley, "The Foundations of European Community Law", 7th edition, New York Oxford University Press, 2010,
3. Paul Craig and Gráinne de Búrca G. "The Evolution of EU Law", New York , Oxford University Press, 2011,
4. Elspeth Berry, Sylvia Hargreaves, "European Union Law", 2nd edition, New York , Oxford University Press, 2007,
5. С.Ю. Кашкин (отв. редак.), ПравоЕвропе́йскогоСоюза, Москва, издательствоЮрист, 2009:

Թեմա 3.

Եվրոպական միության ինտեգրացիոն գործընթացների զարգացումը 1993-2007թթ. ընկած ժամանակահատվածում

(2 ժամ դասախոսություն, 1 ժամ սեմինար)

1. 1995թ.-ի Մեսինայի միջկառավարական կոնֆերանսը, 1997թ.-ի Ամստերդամի պայմանագրի կնքումը, հիմնադիր պայմանագրերում կատարված հիմնական փոփոխությունները 2. 2001թ.-ի Նիցի պայմանագրի կնքումը, կնքման նպատակը, վավերացման գործընթացը, հիմնադիր պայմանագրերում կատարված հիմնական փոփոխությունները3. Ժիսկար դ' Էստենի կողմից գլխավորած Եվրոպական կոնվենտը և Եվրոպական միության սահմանադրության մասին պայմանագրի նախագծի մշակումը 2001թ. «Եվրոպական միության սահմանադրության մասին» պայմանագրի կնքումը, վավերացման գործընթացը, նախատեսվող հիմնական փոփոխությունները 4. 2007թ.-ի հունիսինկայացած Բրյուսելի միջկառավարական կոնֆերանսը, 2007թ.ի դեկտեմբերի 13-ին Լիսաբոնի պայմանագի կնքումը, վավերացման գործընթացը, Եվրոպական միության խնդիրներն ու նպատակները, հիմնադիր պայմանագրերում կատարված հիմնական փոփոխությունները:

Հարցեր 1-4 – Անցկացվում է ներածական դասախոսություն:

Հարցեր 1-4 – Ինքնուրույն աշխատանք, ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը:

Հարցեր 1-4 – Անցկացվում է սեմինար պարապմունք՝ խնդրահարույց հարցերի քննարկմամբ:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. AlinaKaczorowska, "European Union Law", 3-rd edition, Routledge Publication, London and New York, 2013,
2. Damian Chalmers, Gareth Davies, Giorgio Monti, "European Union Law", New York, Cambridge University Press, 2010,
3. Paul Craig and Gráinne de Búrca G. EC Law, Text, Cases and Materials, 5th edition, New York , Oxford University Press, 2011,
4. Л.М. Энтин, "Европейскоеправо", 3-е издание, Москва, издательство НОРМА, 2011:

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. John Fairhurst, "Law of the European Union", 8th edition, Pearson Education Limited, England, 2010,
2. T.C. Hartley, "The Foundations of European Community Law", 7th edition, New York Oxford University Press, 2010,
3. Paul Craig and Gráinne de Búrca G. "The Evolution of EU Law", New York , Oxford University Press, 2011,
4. Elspeth Berry, Sylvia Hargreaves, "European Union Law", 2nd edition, New York , Oxford University Press, 2007,
5. С.Ю. Кашкин (отв. редак.), ПравоЕвропейскогоСоюза, Москва, издательствоЮрист, 2009:

Թեմա 4.

Եվրոպական միության ընդլայնումը

(2 ժամ դասախոսություն)

1. 1951թ.Եվրոպական ածխի և պողպատի ընկերակցության, 1957թ. Եվրոպական տնտեսական ընկերակցության և 1957թ. Եվրոպական ատոմային էներգիայի ընկերակցության կազմը 2. 1973թ.-ի Մեծ Բրիտանիայի, Դանիայի և Իռլանդիայի անդամակցությունը, 1981թ.-ի Հունաստանի անդամակցությունը, 1986թ.-ի Իսպանիայի և Պորտուգալիայի անդամակցությունը, 1995թ.-ի Ավստրիայի, Շվեդիայի և Ֆինլանդիայի անդամակցությունը, 2004թ.-ի Լատվիայի, Լիտվայի Էստոնիայի, Սլովենիայի, Սլովակիայի, Մալթայի, Կիպրոսի, Հունգարիայի, Չեխիայի Հանրապետության, Լեհաստանի անդամակցությունը, 2005թ.-ի Ռումինիայի և Բուլղարիայի անդամակցությունը 3. Անդամակցության գործընթացում գտնվող պետությունները, նրանց կողմից անդամակցության չափանիշներին բավարարման գործընթացը և չանդամակցող եվրոպական պետությունների հետ Եվրոպական միության հարաբերությունները:

Հարցեր 1-2– Անցկացվում է ներածական դասախոսություն:

Հարց 3-Ուսանողները ինքնուրույն ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Alina Kaczorowska, "European Union Law", 3-rd edition, Routledge Publication, London and New York, 2013,
2. Damian Chalmers, Gareth Davies, Giorgio Monti, "European Union Law", New York, Cambridge University Press, 2010,
3. Paul Craig and Gráinne de Búrca G. EC Law, Text, Cases and Materials, 5th edition, New York, Oxford University Press, 2011,
4. А.М. Энтин, "Европейское право", 3-е издание, Москва, издательство НОРМА, 2011:

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. John Fairhurst, "Law of the European Union", 8th edition, Pearson Education Limited, England, 2010,
2. T.C. Hartley, "The Foundations of European Community Law", 7th edition, New York Oxford University Press, 2010,
3. Paul Craig and Gráinne de Búrca G. "The Evolution of EU Law", New York, Oxford University Press, 2011,
4. Elspeth Berry, Sylvia Hargreaves, "European Union Law", 2nd edition, New York, Oxford University Press, 2007,
5. С.Ю. Кашкин (отв. редак.), Право Европейского Союза, Москва, издательство Юрист, 2009:

Թեմա 5.

Եվրոպական միությանն անդամակցելու չափանիշները և անդամակցության ընթացակարգը

(2 ժամ դասախոսություն)

1. Եվրոպական միությանն անդամակցելու հիմնադիր պայմանագրերով սահմանված չափանիշները («Եվրոպական պետություն» որակական հատկանիշին բավարարում, Եվրոպական միության մասին պայմանագրի 2-րդ հոդվածով սահմանված հիմնարար արժեքների ընդունում), դրանց բովանդակությունը և կիրառումը ըստ առանձին պետությունների 2. Եվրոպական միության անդամակցելու Կոնպենհագենյան չափանիշները (քաղաքական չափանիշ, տնտեսական չափանիշ և իրավական չափանիշ), դրանց բովանդակությունը և կիրառման առանձնահատկությունները 3. Եվրոպական միությանն անդամակցելու դիմումի ներկայացումը, քննարկումը, անդամակցության բանակցությունները, անդամակցության համաձայնագրի կնքումը և վավերացումը:

Հարցեր 1-3– Անցկացվում է ներածական դասախոսություն:

Հարցեր 1-3 – Ինքնուրույն աշխատանք, ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. AlinaKaczorowska, "European Union Law", 3-rd edition, Routledge Publication, London and New York, 2013,
2. Damian Chalmers, Gareth Davies, Giorgio Monti, "European Union Law", New York, Cambridge University Press, 2010,
3. Paul Craig and Gráinne de Búrca G. EC Law, Text, Cases and Materials, 5th edition, New York , Oxford University Press, 2011,
4. Л.М. Энтин, "Европейское право", 3-е издание, Москва, издательство НОРМА, 2011:

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. John Fairhurst, "Law of the European Union", 8th edition, Pearson Education Limited, England, 2010,
2. T.C. Hartley, "The Foundations of European Community Law", 7th edition, New York Oxford University Press, 2010,
3. Paul Craig and Gráinne de Búrca G. "The Evolution of EU Law", New York , Oxford University Press, 2011,
4. Elspeth Berry, Sylvia Hargreaves, "European Union Law", 2nd edition, New York , Oxford University Press, 2007,
5. С.Ю. Кашкин (отв. редак.), ПравоЕвропейскогоСоюза, Москва, издательствоЮрист, 2009:

Թեմա 6.

Եվրոպական միության իրավունքի աղբյուրները (2 ժամ դասախոսություն, 1 ժամ սեմինար)

1. Եվրոպական միության իրավունքի ընդհանուր սկզբունքները որպես իրավունքի աղբյուր, դրանց տեսակները, բովանդակությունը, տեղը Եվրոպական միության իրավունքի աղբյուրների համակարգում 2. Եվրոպական միության հիմնադիր պայմանագրերը որպես իրավունքի աղբյուր, դրանց առանձնահատկությունները, «հիմնադիր պայմանագիր» հասկացությունը և դրա մեջ ընդգրկվող փաստաթղթերի շրջանակը, հիմնադիր պայմանագրերի տեղը Եվրոպական միության իրավունքի աղբյուրների համակարգում 3. Եվրոպական միության ինստիտուտների կողմից ընդունված նորմատիվ-իրավական ակտերը որպես իրավունքի աղբյուր, դրանց շրջանակը և յուրաքանչյուրին բնորոշ առանձնահատկությունները 4. Եվրոպական միության կողմից կնքված միջազգային պայմանագրերը որպես իրավունքի աղբյուր, տեսակները, տեղը Եվրոպական միության իրավունքի աղբյուրների համակարգում 5. Եվրոպական միության արդարադատության

դատարանի որոշումները որպես իրավունքի աղբյուր, դրանց նախադեպային նշանակությունը, իրավակիրառ և իրավաստեղծ բնույթը, կառուցվածքը, տեղը Եվրոպական միության իրավունքի աղբյուրների համակարգում:

Հարցեր 1-3 – Անցկացվում է ներածական դասախոսություն:

Հարցեր 4-5 – Ինքնուրույն աշխատանք, ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը:

Հարցեր 1-5 – Անցկացվում է սեմինար պարապմունք՝ խնդրահարույց հարցերի քննարկմամբ:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. AlinaKaczorowska, "European Union Law", 3-rd edition, Routledge Publication, London and New York, 2013,
2. Damian Chalmers, Gareth Davies, Giorgio Monti, "European Union Law", New York, Cambridge University Press, 2010,
3. Paul Craig and Gráinne de Búrca G. EC Law, Text, Cases and Materials, 5th edition, New York , Oxford University Press, 2011,
4. Л.М. Энтин, "Европейскоеправо", 3-е издание, Москва, издательство НОРМА, 2011:

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. John Fairhurst, "Law of the European Union", 8thedition, Pearson Education Limited, England, 2010,
2. T.C. Hartley, "The Foundations of European Community Law", 7th edition, New York Oxford University Press, 2010,
3. Paul Craig and Gráinne de Búrca G. "The Evolution of EU Law", New York , Oxford University Press, 2011,
4. Elspeth Berry, Sylvia Hargreaves, "European Union Law", 2nd edition, New York , Oxford University Press, 2007,
5. С.Ю. Кашкин (отв. редак.), ПравоЕвропейскогоСоюза, Москва, издательствоЮрист, 2009:

Թեմա 7.

Եվրոպական միության իրավունքի հիմքում ընկած հիմնարար սկզբունքերը

(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)

1. Եվրոպական միության իրավունքի գերակայության սկզբունքը, նշանակությունը ինտեգրացիոն գործընթացների զարգացման համար, Եվրոպական միության արդարադատության դատարանի որոշումները որպես գերակայության սկզբունքի ստեղծման աղբյուր 2.Եվրոպական միության իրավունքի ուղղակի գործողության սկզբունքի հասկացությունը, Եվրոպական միության իրավունքի նորմերի ուղղակի գործողության սկզբունքի չափանիշները, դրանց բովանդակությունը և ստեղծման

պատմական գործընթացը, Եվրոպական միության իրավունքի նորմերի ուղղակի գործողության սկզբունքի դրսևորումները (հորիզոնական ուղղակի գործողություն և ուղղահայաց ուղղակի գործողություն)3. Եվրոպական միության իրավունքի ուղղակի կիրառելիության սկզբունքի հասկացությունը, ամրագրման աղբյուրները և առանձնահատկությունները4. Եվրոպական միության իրավունքի դատական պաշտպանվածության սկզբունքի հասկացությունը, Եվրոպական միության իրավունքի դատական պաշտպանություն իրականացնող մարմինները և մեխանիզմները:

Հարցեր 1-4 –Անցկացվում է ներածական դասախոսություն,:

Հարցեր 1-4 – Ինքնուրույն աշխատանք, ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը:

Հարցեր 1-4 – Անցկացվում է սեմինար պարապմունք՝ խնդրահարույց հարցերի քննարկմամբ:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. AlinaKaczorowska, "European Union Law", 3-rd edition, Routledge Publication, London and New York, 2013,
2. Damian Chalmers, Gareth Davies, Giorgio Monti, "European Union Law", New York, Cambridge University Press, 2010,
3. Paul Craig and Gráinne de Búrca G. EC Law, Text, Cases and Materials, 5th edition, New York , Oxford University Press, 2011,
4. А.М. Энтин, "Европейское право", 3-е издание, Москва, издательство НОРМА, 2011:

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. John Fairhurst, "Law of the European Union", 8thedition, Pearson Education Limited, England, 2010,
2. T.C. Hartley, "The Foundations of European Community Law", 7th edition, New York Oxford University Press, 2010,
3. Paul Craig and Gráinne de Búrca G. "The Evolution of EU Law", New York , Oxford University Press, 2011,
4. Elspeth Berry, Sylvia Hargreaves, "European Union Law", 2nd edition, New York , Oxford University Press, 2007,
5. С.Ю. Кашкин (отв. редак.), ПравоЕвропейскогоСоюза, Москва, издательствоЮрист, 2009:

Թեմա 8.

Եվրոպական միության իրավասությունները

(2 ժամ դասախոսություն)

1. Եվրոպական միության իրավասությունների ամրագրման աղբյուրները, վերագրելիության սկզբունքը2. Եվրոպական միության իրավասությունների տեսակները (բացառիկ իրավասություն, խառը իրավասություն, աջակցող իրավասություն, հստակ իրավասություն, ենթադրյալ իրավասություն) և դասակարգման չափանիշները 3.

Եվրոպական միության իրավասությունների ընդլայնման միջոցները (հիմնադիր պայմանագրերի փոփոխումը, «Ենթադրյալ լիազորությունների դոկտրինան» և «Եվրոպական միության գործունեության մասին պայմանագրի» 352-րդ հոդվածը որպես Եվրոպական միության իրավասությունների ընդլայնման միջոցներ):

Հարցեր 1-3– Անցկացվում է ներածական դասախոսություն:

Հարցեր 1-3 – Ինքնուրույն աշխատանք, ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. AlinaKaczorowska, "European Union Law", 3-rd edition, Routledge Publication, London and New York, 2013,
2. Damian Chalmers, Gareth Davies, Giorgio Monti, "European Union Law", New York, Cambridge University Press, 2010,
3. Paul Craig and Gráinne de Búrca G. EC Law, Text, Cases and Materials, 5th edition, New York , Oxford University Press, 2011,
4. Л.М. Энтин, "Европейскоеправо", 3-е издание, Москва, издательство НОРМА, 2011:

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. John Fairhust, "Law of the European Union", 8thedition, Pearson Education Limited, England, 2010,
2. T.C. Hartley, "The Foundations of European Community Law", 7th edition, New York Oxford University Press, 2010,
3. Paul Craig and Gráinne de Búrca G. "The Evolution of EU Law", New York , Oxford University Press, 2011,
4. Elspeth Berry, Sylvia Hargreaves, "European Union Law", 2nd edition, New York , Oxford University Press, 2007,
5. С.Ю. Кашкин (отв. редак.), ПравоЕвропейскогоСоюза, Москва, издательствоЮрист, 2009:

Առաջին ընթացիկ քննության հարցաշար

1. «Եվրոպական իրավունք» դասընթացի ուսումնասիրման առարկան
2. Եվրոպական իրավունքի գրականության մեջ հանդիպող «Եվրոպական իրավունք», «Եվրոպական ընկերակցությունների իրավունք», «Եվրոպական միության իրավունք» հասկացությունները
3. Եվրոպական իրավունքը որպես ինքնուրույն իրավական համակարգ
4. Եվրոպական իրավունքի հարաբերակցությունը միջազգային իրավունքի հետ
5. Եվրոպական իրավունքի կառուցվածքը

6. Եվրոպական իրավունքի գործողությունը ժամանակի և տարածության մեջ
7. Եվրոպական իրավունքի սուբյեկտները
8. Եվրոպական իրավունքի կայացման և զարգացման պատմական նախադրյալները 1951թ. «Եվրոպայի ածխի և պողպատի ընկերակցության» հիմնադիր պայմանագիրը, 1957թ. Եվրոպական տնտեսական ընկերակցության և Եվրատոմի հիմնադիր պայմանագրերը
9. Եվրոպական իրավունքի և ինտեգրացիոն գործընթացների զարգացումը 1957-1986 թվականները ընկած ժամանակահատվածում
10. 1985թ.-ի Շենգենյան համաձայնագիրը և Շենգենյան գոտու իրավական ռեժիմը
11. Եվրոպական իրավունքի և ինտեգրացիոն գործընթացների զարգացումը 1986թ.-ի Միասնական եվրոպական ակտով
12. Եվրոպական իրավունքի և ինտեգրացիոն գործընթացների զարգացումը 1992թ.-ի Եվրոպական միության մասին պայմանագրով
13. Եվրոպական միության քաղաքացիության ստեղծումը և իրավական կարգավորումը
14. Եվրոպական իրավունքի և ինտեգրացիոն գործընթացների զարգացումը 1997թ.-ի Ամստերդամի և 2001թ.-ի Նիցի պայմանագրերով
15. Լիսաբոնի պայմանագիրը որպես եվրոպական իրավունքի և ինտեգրացիոն գործընթացների խորացման նոր փուլ
16. Եվրոպական միության խնդիրներն ու նպատակները
17. Եվրոպական միության իրավասուբյեկտությունը
18. Եվրոպական միության ընդլայնման պատմական ակնարկ
19. Եվրոպական միությանն անդամակցելու համար ներկայացվող չափանիշները և անդամակցության ընթացակարգը
20. Եվրոպական իրավունքի աղբյուրների համակարգը
21. Հիմնադիր պայմանագրերը որպես եվրոպական իրավունքի աղբյուր
22. Եվրոպական միության նորմատիվ-իրավական ակտերը որպես եվրոպական իրավունքի աղբյուր
23. Եվրոպական միության իրավունքի ընդհանուր սկզբունքները որպես եվրոպական իրավունքի աղբյուր
24. Եվրոպական միության իրավունքի ընդհանուր սկզբունքների տեսակները և դրանց բովանդակությունը
25. Եվրոպական միության դատարանի որոշումները որպես եվրոպական իրավունքի աղբյուր
26. Եվրոպական միության կողմից կնքված միջազգային պայմանագրերը որպես եվրոպական իրավունքի աղբյուր
27. Եվրոպական իրավունքի գերակայության սկզբունքը և դրա կայացման պատմական նախադրյալները
28. Եվրոպական իրավունքի նորմերի ուղղակի գործողության սկզբունքի հասկացությունը և նշանակությունը
29. Եվրոպական իրավունքի նորմերի ուղղակի գործողության չափանիշները
30. Եվրոպական իրավունքի նորմերի ուղղակի կիրառելիության սկզբունքը
31. Դիրեկտիվների ուղղակի գործողության և ուղղակի կիրառելիության առանձնահատկությունները
32. Եվրոպական իրավունքի նորմերի դատական պաշտպանվածության սկզբունքը

33. Եվրոպական միության վերաբերյալ համագործակցության ոլորտները
34. Եվրոպական միության միջկառավարական համագործակցության ոլորտները
35. Եվրոպական միության իրավասությունների տեսակները
36. Եվրոպական միության իրավասությունների ընդլայնման միջոցները
37. Եվրոպական միության քաղաքացիության իրավական կարգավորումը
38. Խորացված համագործակցության մեխանիզմի իրավական կարգավորումը
Եվրոպական միությունում
39. Եվրոպական միության տնտեսական և արժույթային միության իրավական ռեժիմը

Թեմա 9.

Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգը

(3 ժամ դասախոսություն, 1 ժամ սեմինար)

1. Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգի հասկացությունը, տարրերը, կառուցման սկզբունքները 2. Եվրոպական խորհրդարանի տեղը և դերը Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգում, ձևավորման կարգը, լիազորությունները, ներքին կառուցվածքը 3. Եվրոպական միության խորհրդի տեղը և դերը Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգում, կազմը, լիազորությունները, ներքին կառուցվածքը 4. Եվրոպական հանձնաժողովի տեղը և դերը Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգում, ձևավորման կարգը, լիազորությունները, ներքին կառուցվածքը 5. Եվրոպական խորհրդի տեղը և դերը Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգում, լիազորությունները, աշխատանքի կազմակերպման ձևերը 6. Աուդիտորների պալատի տեղը և դերը Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգում, ձևավորման կարգը, լիազորությունները, ներքին կառուցվածքը 7. Եվրոպական միության արդարադատության դատարանի տեղը և դերը Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգում, լիազորությունները, ներքին կառուցվածքը 8. Եվրոպական կենտրոնական բանկի տեղը և դերը Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգում, լիազորությունները, ներքին կառուցվածքը 9. Խորհրդատվական և օժանդակ մարմինների տեղը և դերը Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգում:

Հարցեր 1-5,7 – Անցկացվում է ներածական դասախոսություն:

Հարցեր 1-9 – Անցկացվում է սեմինար պարապմունք՝ խնդրահարույց հարցերի քննարկմամբ:

Հարցեր 6,8,9 -Ուսանողները ինքնուրույն ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը, այնուհետև հաջորդ դասախոսությունների ընթացքում քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. AlinaKaczorowska, "European Union Law", 3-rd edition, Routledge Publication, London and New York, 2013,
2. Paul Craig and Gráinne de Búrca G. EC Law, Text, Cases and Materials, 5th edition, New York , Oxford University Press, 2011,

3. Л.М. Энтин, “Европейское право”, 3-е издание, Москва, Издательство НОРМА, 2011,
4. Արման Սարգսյան, “Եվրոպական միության ինստիտուտներ և ընթացակարգեր”, ԵՊՀ հրատարակչություն, Երևան, 2009:

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. John Peterson and Michael Shackleton, “The Institutions of the European Union”, 3-rd edition, New York Oxford University Press, 2012,
2. Karen Davies, “Understanding European Union Law”, 4th edition, Abingdon, Routledge • Cavendish, 2010,
3. Richard Corbett, Francis Jacobs, MickhaelShackleton, "The European Parliament", 8th edition, John Harper publishing, London, 2011,
4. Paul Craig and Gminne de Búrca G. EC Law, Text, Cases and Materials, 5th edition, New York , Oxford University Press, 2011,
5. Nigel Foster, "EU Law: 2009 and 2010", 7th edition, New York, Oxford University Press, 2009,
6. С.Ю. Кашкин (отв. редак.), “Право Европейского Союза”, Москва, Издательство Юрисп, 2009:

Թեմա 10.

Ուղղակի և անուղղակի վարույթի կարգով քննվող գործերի տեսակները և դրանց քննության ընթացակարգը

(3 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)

1. Անադամ պետությունների կողմից պարտավորությունների չկատարման հայցապահանջներ ներկայացնելու իրավունք ունեցող սուբյեկտները, հայցապահանջների քննության արտադատական և դատական փուլերը, Եվրոպական միության արտադարձատության դատարանի որոշման կատարման պարտավորությունը և այն չկատարելու դեպքում առաջացող հնարավոր իրավական հետևանքները 2. Օրինականուժը կորցրած ճանաչելու հայցապահանջներ ներկայացնելու իրավունք ունեցողսուբյեկտները, ակտերի շրջանակը, որոնք կարող են օրինական ուժը կորցրած ճանաչվել, ակտերը օրինական ուժը կործրած ճանաչելուհիմքերը 3.Ինստիտուտների դրսևորածանգործության դեմ հայցապահանջներ ներկայացնելու իրավունք ունեցողսուբյեկտները, անգործության դրսևորման ձևը, մինչև հայցապահանջ ներկայացնելը արտադարական փուլի պահպանումը, Եվրոպական միության արդարադատության դատարանի կողմից անգործությունը հաստատող որոշումը4. Եվրոպական միության ինստիտուտների և նրա ծառայողներիկողմից պատճառված վնասը հատուցելուն ուղղված հայցապահանջների ընդհանուր բնութագիրը, Եվրոպական միության պայմանագրային և արտապայմանագրային պատասխանատվությունը, պատճառված վնասի հատուցման պայմանները, պատճառվածվնասի հատուցումը տնտեսական քաղաքականության ոլորտում սխալ օրենսդրական ակտ ընդունելու հետևանքով, հայցապահանջի ներկայացման ժամկետները 5. Նախնական կարգավորման

ընթացակարգի ընդհանուր բնութագիրը, նախնական կարգավորման ընթացակարգի հարցումների առարկան, հարցում ներկայացնելու իրավունք ունեցող սուբյեկտները, հարցում ներկայացնելու պարտավորությունը, հարցմանը պատասխանելու Եվրոպական միության արդարադատության դատարանի պարտավորությունը և ներկայացված հարցմանը պատասխանելու պարտավորությունից ազատող դեպքերը:

Հարցեր 1,2,5 – Անցկացվում է ներածական դասախոսություն:

Հարցեր 1-5 – Ինքնուրույն աշխատանք, ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը:

Հարցեր 1-5 – Անցկացվում է սեմինար պարապմունք՝ խնդրահարույց հարցերի քննարկմամբ:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. AlinaKaczorowska, "European Union Law", 3-rd edition, Routledge Publication, London and New York, 2013,
2. Paul Craig and Gráinne de Búrca G. EC Law, Text, Cases and Materials, 5th edition, New York , Oxford University Press, 2011,
3. Л.М. Энтин, “Европейское право”, 3-е издание, Москва, Издательство НОРМА, 2011,
4. М.Н. Марченко, “ЕвропейскийСоюзиЕгоСудебнаяСистема”, Проспект, Москва, 2012,
5. Արման Սարգսյան, “Եվրոպական միության ինստիտուտներ և ընթացակարգեր”, ԵՊՀ հրատարակչություն, Երևան, 2009:

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. John Peterson and Michael Shackleton, “The Institutions of the European Union”, 3-rd edition, New York Oxford University Press, 2012,
2. T.C. Hartley, “The Foundations of the European Union Law”, 7th edition, New York, Oxford University Press, 2010,
3. Bill Davies, “Resisting the European Court of Justice”, Cambridge University Press, 2012,
4. Gerard Conway, “The Limits of Legal Reasoning and the European Court of Justice”, Cambridge University Press, 2012,
5. Karen Davies, “Understanding European Union Law”, 4th edition, Abingdon, Routledge • Cavendish, 2010,
6. Nigel Foster, "EU Law: 2009 and 2010", 7th edition, New York, Oxford University Press, 2009,
7. Lasok& Millett, "Judicial Control in the EU", 2nd edition, New York, Oxford University Press, 2008,
8. С.Ю. Кашкин (отв. редак.), “Право Европейского Союза”, Москва, Издательство Юрисп, 2009:

Թեմա 11.

Որոշումների ընդունման ընթացակարգերը Եվրոպական միությունում (2 ժամ դասախոսություն)

1.«Որոշումների ընդունման ընթացակարգ» բառակապակցության հասկացությունը, որոշումների ընդունման գործընթացի մեջ ներգրավված սուբյեկտները, որոշումների ընդունման ընթացակարգերի դասակարգումը 2. Որոշումների ընդունման խորհրդատվական ընթացակարգը, որոշումների ընդունման համագործակցության ընթացակարգ, որոշումների ընդունման համաձայնեցման ընթացակարգը, որոշումների ընդունման սովորական ընթացակարգը, 3. Որոշումների ընդունման բյուջետային ընթացակարգը, հիմնադիր պայմանագրերի մեջ փոփոխություն կատարելու ընթացակարգը, միջազգային համաձայնագրերի կնքման ընթացակարգը:

Հարցեր 1-3– Անցկացվում է ներածական դասախոսություն:

Հարցեր 1-3 – Ինքնուրույն աշխատանք, ուսանողները ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. AlinaKaczorowska, "European Union Law", 3-rd edition, Routledge Publication, London and New York, 2013,
2. Paul Craig and Gráinne de Búrca G. EC Law, Text, Cases and Materials, 5th edition, New York , Oxford University Press, 2011,
3. А.М. Энтин, “Европейское право”, 3-е издание, Москва, Издательство НОРМА, 2011,
4. Արման Սարգսյան, “Եվրոպական միության ինստիտուտներ և ընթացակարգեր”, ԵՊՀ հրատարակչություն, Երևան, 2009:

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. John Peterson and Michael Shackleton, “The Institutions of the European Union”, 3-rd edition, New York Oxford University Press, 2012,
2. T.C. Hartley, “The Foundations of the European Union Law”, 7th edition, New York, Oxford University Press, 2010,
3. Karen Davies, “Understanding European Union Law”, 4th edition, Abingdon, Routledge • Cavendish, 2010,
4. Paul Craig and Gráinne de Búrca G. EC Law, Text, Cases and Materials, 5th edition, New York , Oxford University Press, 2011,
5. Nigel Foster, "EU Law: 2009 and 2010", 7th edition, New York, Oxford University Press, 2009,
6. С.Ю. Кашкин (отв. редак.), “Право Европейского Союза”, Москва, Издательство Юрисп, 2009:

Եզրափակիչ քննության հարցաշար

1. «Եվրոպական իրավունք» դասընթացի ուսումնասիրման առարկան
2. Եվրոպական իրավունքի գրականության մեջ հանդիպող «Եվրոպական իրավունք», «Եվրոպական ընկերակցությունների իրավունք», «Եվրոպական միության իրավունք» հասկացությունները
3. Եվրոպական իրավունքը որպես ինքնուրույն իրավական համակարգ
4. Եվրոպական իրավունքի հարաբերակցությունը միջազգային իրավունքի հետ
5. Եվրոպական իրավունքի կառուցվածքը
6. Եվրոպական իրավունքի գործողությունը ժամանակի և տարածության մեջ
7. Եվրոպական իրավունքի սուբյեկտները
8. Եվրոպական իրավունքի կայացման և զարգացման պատմական նախադրյալները 1951թ. «Եվրոպայի ատիսի և պողպատի ընկերակցության» հիմնադիր պայմանագիրը, 1957թ. Եվրոպական տնտեսական ընկերակցության և Եվրատոմի հիմնադիր պայմանագրերը
9. Եվրոպական իրավունքի և ինտեգրացիոն գործընթացների զարգացումը 1957-1986 թվականները ընկած ժամանակահատվածում
10. 1985թ.-ի Շենգենյան համաձայնագիրը և Շենգենյան գոտու իրավական ռեժիմը
11. Եվրոպական իրավունքի և ինտեգրացիոն գործընթացների զարգացումը 1986թ.-ի Միասնական եվրոպական ակտով
12. Եվրոպական իրավունքի և ինտեգրացիոն գործընթացների զարգացումը 1992թ.-ի Եվրոպական միության մասին պայմանագրով
13. Եվրոպական միության քաղաքացիության ստեղծումը և իրավական կարգավորումը
14. Եվրոպական իրավունքի և ինտեգրացիոն գործընթացների զարգացումը 1997թ.-ի Ամստերդամի և 2001թ.-ի Նիցի պայմանագրերով
15. Լիսաբոնի պայմանագիրը որպես եվրոպական իրավունքի և ինտեգրացիոն գործընթացների խորացման նոր փուլ
16. Եվրոպական միության խնդիրներն ու նպատակները
17. Եվրոպական միության իրավասուբյեկտությունը
18. Եվրոպական միության ընդլայնման պատմական ակնարկ
19. Եվրոպական միությանն անդամակցելու համար ներկայացվող չափանիշները և անդամակցության ընթացակարգը
20. Եվրոպական իրավունքի աղբյուրների համակարգը
21. Հիմնադիր պայմանագրերը որպես եվրոպական իրավունքի աղբյուր

22. Եվրոպական միության նորմատիվ-իրավական ակտերը որպես եվրոպական իրավունքի աղբյուր
23. Եվրոպական միության իրավունքի ընդհանուր սկզբունքները որպես եվրոպական իրավունքի աղբյուր
24. Եվրոպական միության իրավունքի ընդհանուր սկզբունքների տեսակները և դրանց բովանդակությունը
25. Եվրոպական միության դատարանի որոշումները որպես եվրոպական իրավունքի աղբյուր
26. Եվրոպական միության կողմից կնքված միջազգային պայմանագրերը որպես եվրոպական իրավունքի աղբյուր
27. Եվրոպական իրավունքի գերակայության սկզբունքը և դրա կայացման պատմական նախադրյալները
28. Եվրոպական իրավունքի նորմերի ուղղակի գործողության սկզբունքի հասկացությունը և նշանակությունը
29. Եվրոպական իրավունքի նորմերի ուղղակի գործողության չափանիշները
30. Եվրոպական իրավունքի նորմերի ուղղակի կիրառելիության սկզբունքը
31. Դիրեկտիվների ուղղակի գործողության և ուղղակի կիրառելիության առանձնահատկությունները
32. Եվրոպական իրավունքի նորմերի դատական պաշտպանվածության սկզբունքը
33. Եվրոպական միության վերալետական համագործակցության ոլորտները
34. Եվրոպական միության միջկառավարական համագործակցության ոլորտները
35. Եվրոպական միության իրավասությունների տեսակները
36. Եվրոպական միության իրավասությունների ընդլայնման միջոցները
37. Խորացված համագործակցության մեխանիզմի իրավական կարգավորումը Եվրոպական միությունում
38. Եվրոպական միության տնտեսական և արժույթային միության իրավական ռեժիմը
39. Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգի հասկացությունը
40. Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգի կառուցման սկզբունքները
41. Եվրոպական խորհրդարանի տեղը և դերը Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգում
42. Եվրոպական խորհրդարանի ձևավորման կարգը և սկզբունքները
43. Եվրոպական խորհրդարանի լիազորությունները
44. Եվրոպական միության խորհրդի տեղը և դերը Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգում
45. Եվրոպական միության խորհրդի կազմը և ձևավորման կարգը

46. Եվրոպական միության խորհրդի ներքին կառուցվածքը
47. Եվրոպական միության խորհրդի Մշտական ներկայացուցիչների կոմիտեյի (COREPER) իրավական վիճակը
48. Եվրոպական միության խորհրդի լիազորությունները
49. Եվրոպական միության խորհրդի կողմից ընդունվող որոշումների ձևերը և գործունեության կարգը
50. Եվրոպական հանձնաժողովի տեղը և դերը Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգում
51. Եվրոպական հանձնաժողովի ձևավորման կարգը և ներքին կառուցվածքը
52. Եվրոպական հանձնաժողովի լիազորությունները
53. Եվրոպական միության արդարադատության դատարանի տեղը և դերը Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգում
54. Եվրոպական միության արդարադատության դատարանի ձևավորման կարգը և ներքին կառուցվածքը
55. Պարտավորությունների չկատարման հետ կապված հայցապահանջների հարուցման և քննության ընթացակարգը Եվրոպական միության արդարադատության դատարանում
56. Անգործության դեմ ուղղված հայցապահանջների հարուցման և քննության ընթացակարգը Եվրոպական միության արդարադատության դատարանում
57. Օրինական ուժը կորցրած ճանաչելու հայցապահանջների հարուցման և քննության ընթացակարգը Եվրոպական միության արդարադատության դատարանում
58. Օրինական ուժը կորցրած ճանաչելու հայցապահանջների հիմքերի ընդհանուր բնութագիրը
59. Պատճառված վնասը հատուցելուն ուղղված հայցապահանջների հարուցման և քննության ընթացակարգը Եվրոպական միության արդարադատության դատարանում
60. Նախնական կարգավորման ընթացակարգի հասկացությունն ու նշանակությունը Եվրոպական միությունում
61. Ազգային դատական մարմինների դերը Եվրոպական իրավունքի պաշտպանության ու կիրառման գործում
62. Եվրոպական խորհրդի տեղը և դերը Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգում
63. Եվրոպական խորհրդի աշխատանքի կազմակերպման ձևերը
64. Աուդիտորների պալատի տեղը դերը և նշանակությունը Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգում
65. Աուդիտորների պալատի ձևավորման կարգը և ներքին կառուցվածքը

66. Եվրոպական կենտրոնական բանկի տեղը և դերը Եվրոպական միության ինստիտուցիոնալ համակարգում
67. Եվրոպական միության խորհրդատվական և օժանդակ մարմինների ընդհանուր բնութագիրը
68. Եվրոպական միությունում «որոշումների ընդունման գործընթացի» հասկացությունը և այդ գործընթացի մեջ ներգրավվածությունները
69. Որոշումների ընդունման խորհրդատվական ընթացակարգը Եվրոպական միությունում
70. Որոշումների ընդունման համագործակցության ընթացակարգը Եվրոպական միությունում
71. Որոշումների ընդունման սովորական ընթացակարգը Եվրոպական միությունում
72. Որոշումների ընդունման համաձայնեցման ընթացակարգը Եվրոպական միությունում
73. Որոշումների ընդունման բյուջետային ընթացակարգը Եվրոպական միությունում
74. Որոշումների ընդունման ընթացակարգը լիազորությունների պատվիրակմամբ Եվրոպական միությունում
75. Եվրոպական միության հիմնադիր պայմանագրերի մեջ փոփոխություն կատարելու ընթացակարգը
76. Միջազգային համաձայնագրերի կնքման ընթացակարգը Եվրոպական միությունում:

Առաջարկվող ընդհանուր գրականություն

Գրքեր, մեմագրություններ, հոդվածներ

1. AlinaKaczorowska, "European Union Law", 3-rd edition, Routledge Publication, London and New York, 2013,
2. Elizabeth Bomberg, John Peterson and Richard Corbett, "The European Union: How Does It Work?", 3-rd edition, New York, Oxford University Press, 2012,
3. John Peterson and Michael Shackleton, "The Institutions of the European Union", 3-rd edition, New York Oxford University Press, 2012,
4. Mike Cuthbert, "European Union Law", 9th edition, Abingdon, Routledge•Cavendish, 2012,
5. Paul Craig and Grinne de Borca G. EC Law, Text, Cases and Materials, 5th edition, New York , Oxford University Press, 2011,
6. Richard Corbett, Francis Jacobs, MickhaelShackleton, "The European Parliament", 8th edition, John Harper publishing, London, 2011,
7. Nigel Foster, "Foster on EU Law", 3rd edition, New York, Oxford University Press, 2011,
8. John Fairhurst, "Law of the European Union", 8thedition, Pearson Education Limited, England, 2010,
9. T.C. Hartley, The Foundations of European Community Law, 7th edition, New York, Oxford University Press, 2010,
10. Damian Chalmers, Gareth Davies, Giorgio Monti, "European Union Law", New York, Cambridge University Press, 2010,
11. Valsamis Mitsilegas, "EU Criminal Law", Hart Publishing, USA and Canada, 2009,
12. Nigel Foster, "EU Law: 2009 and 2010", 7th edition, New York, Oxford University Press, 2009,
13. Lasok& Millett, "Judicial Control in the EU", 2ndedition, New York, Oxford University Press, 2008,
14. Jan Werts, "The European Council", John Harper Publishing, 2008,
15. Elspeth Berry, Sylvia Hargreaves, "European Union Law", 2nd edition, New York , Oxford University Press, 2007,
16. Karen Davies, Understanding European Union Law, 3rd edition, Abingdon,Routledge• Cavendish, 2007,
17. Hanspeter K.Scheller, "The European Central Bank: History, Role and Function", 2nd edition, 2006,
18. Walter van Gerven, The European Union - *A Polity of States and Peoples* -, California, Standford University Press, 2005,
19. Joanne Coles, Law of the European Union, 5th edition, London, Old Bailey Press, 2005,
20. Л.М. Энтин, "Европейское право", 3-е издание, Москва, Издательство НОРМА, 2011,
21. Н.Р. Мухаева, Право Европейского Союза, Москва, Издательство ЮНИТИ, 2006,
22. М.М. Бирюков, Европейское право, учебное пособие, 2-е издание, Москва, Издательство Омега-Л, 2006,
23. С.Ю. Кашкин, Право Европейского Союза, Москва, Издательство Проспект, 2009,
24. С.Ю. Кашкин, Введение в Право Европейского Союза, Москва, Издательство ЭКСМО, 2006,
25. Т.К. Хартли, Основы Права Европейского Сообщества, Москва, 3-е издание, Издательство ЮНИТИ, 1998 (перевод с англискогo поднаучным редактированием В.Г. Бенды),
26. Արման Սարգսյան, "Եվրոպական միության ինստիտուտներ և ընթացակարգեր", ԵՊՀ հրատարակչություն, Երևան, 2009:

Նորմատիվ ակտեր

1. Treaty establishing the European Coal and Steel Community, signed in Paris on 18 April 1951,
2. Consolidated Version of the Treaty Establishing the European Community, [24.12.2002] OJ C 325/33,
3. Consolidated Version of the Treaty on European Union, [24.12.2002] OJ C 325/5,
4. Consolidated version of the Treaty on European Union (Lisbon Treaty), [30.03.2010] OJ C 83/13,
5. Consolidated version of the Treaty on the functioning of the European Union (Lisbon Treaty), [30.03.2010] OJ C 83/47,
6. Treaty of Amsterdam amending the Treaty on European Union, the Treaties establishing the European Communities and certain related acts, [10.11.1997] Official Journal C 340/1,
7. Treaty of Nice amending the Treaty on European Union, the Treaties establishing the European Communities and certain related acts, [10.03.2001] Official Journal C 80/1,
8. Treaty Establishing Constitution for Europe Union, [16.12.2004] OJ C 310/1,
9. Rules of Procedure of the European Parliament, [15.02.2005] OJ L 44/1,
10. Rules of Procedure of the European Commission, [08.12.2002] OJ L 308/26,
11. Rules of Procedure of the Council of the EU, [16.10.2006] OJ L 285/47,
12. Rules of Procedure of the Court of Auditors of the European Communities, [20.01.2005] OJ L 18/1,
13. Rules of Procedure of the Court of Justice of the European Communities, [04.07.1991] OJ L 176/7,
14. Protocol on the Statute of the Court of Justice of the European Union, [16.12.2004] OJ C 310/210,
15. Rules of Procedure of the Court of First Instance of the European Communities, [14.08.2003] OJ C 193/41,
16. Rules of Procedure of European Economic and Social Committee, [04.10.2002] OJ L 268,
17. Rules of Procedure of Committee of the Regions, [31.01.2007] OJ L23/1,
18. European Parliament Resolution of 30 March 1962, OJ 1962,
19. Council Decision 76/787 and the annexed Act, [10.08.1976] OJ L278/1,
20. Council decision of 25 June and 23 September 2002 amending the Act concerning the election of the representatives of the European Parliament by direct universal suffrage annexed to the Council Decision 76/787, [21.10.2002] OJ L 283/1,
21. Council Decision 93/591/EC of 8 November 1993 concerning the name to be given to the Council following the entry into force of the Treaty on European Union, [16.11.1993] OJ L281/18,
22. Revised version of the European Parliament Decision 94/262 of 9 March 1994 on the regulations and general conditions governing the performance of the Ombudsman's duties, [09.04.2002] OJ L 92/13,
23. Council decision 1987/873 of 13 July 1987 laying down the procedures for the exercise of implementing powers conferred on the Commission, [18.17.1987] OJ L197/33,
24. Council decision 1999/468 of 28 July 1999 laying down the procedures for the exercise of implementing powers conferred on the Commission, [17.07.1999] OJ L184/23,
25. Council decision 2006/512/EC of 17 July 2006 amending decision 1999/468/ EC laying down the procedures for the exercise of implementing powers conferred on the Commission, [22.07.2006] OJ L200/11,
26. Council Decision of 24 October 1988 establishing a Court of First Instance of the European Communities, 88/591/ECSC, EEC, Euratom
27. Council Decision of 25 February 2010 relating to the operating rules of the panel provided for in Article 255 of the Treaty on the Functioning of the European Union, [2010] OJ L 50/18:

Դատական որոշումներ

1. Case 26/62, *Van Gend en Loos v. Administratie der Belastingen*, [1963] ECR 1,
2. Case 6/64, *Flaminio Costa v. E.N.E.L.*, [1964] ECR 585,
3. Case 106/77, *Amministrazione delle Finanze dello Stato v. Simmenthal SpA.*, [1978] ECR 629,
4. Case C-194/94, *CIA Security International SA v. Signalson SA and Securitel SPRL*, [1996] ECR 2201,
5. Case C-194/94, *Sabine von Colson and Elisabeth Kamann v. Land Nordrhein-Westfalen*, [1984] ECR 1891,
6. Case 41/74, *Yvonne van Duyn v. Home Office*, [1974] ECR 1337,
7. Case 2/74, *Reyners v. Belgian State*, [1974] ECR 631,
8. Case C-105/03, *Criminal proceedings against Maria Pupino*, [2005] ECR I-5285,
9. Case 43/75, *Gabrielle Defrenne v. Socintra anonyme belge de navigation anrienne Sabena*, [1976] ECR 455,
10. Case 152/84, *M. H. Marshall v. Southampton and South-West Hampshire Area Health Authority*, [1986] ECR 723,
11. Case 39/72, *Commission of the European Communities v. Italian Republic*, [1973] ECR 101,
12. Case 11/70, *Internationale Handelsgesellschaft mbH v. Einfuhr- und Vorratsstelle für Getreide und Futtermittel*, [1970] ECR 1125,
13. Case C-70/88, *European Parliament v. Council*, [1990] ECR I-2041,
14. Case T-194/94, *John Carveln and Guardian Newspapers Ltd v. Council of the Union European*, [1995] ECR II-2765,
15. Case 294/83, *Parti écologiste "Les Verts" v. European Parliament*, [1986] ECR 1339,
16. Case C-54/96, *Dorsch Consult Ingenieurgesellschaft mbH v. Bundesbaugesellschaft Berlin mbH*, [1997] ECR I-4961,
17. Case C-407/98, *Abrahamsson and Anderson v. Fogelqvist*, [2000] ECR I-5539,
18. Case C-195/98, *Österreichischer Gewerkschaftsbund, Gewerkschaft Öffentlicher Dienst v Republik Österreich*, [2000] ECR I-10497,
19. Case C-178/99, *Doris Salzmann*, [2001] ECR I-4421,
20. Case C-53/03, *Syfait v. GlaxoSmithKline plc*, [2005] ECR I-4609,
21. Case C-134/97, *Victoria Film A/S*, [1998] ECR I-7023,
22. Case C-355/89, *DHSS (Isle of Man) v. Barr and Montrose Holdings LTD*, [1991] ECR I-3479,
23. Case 43/71, *Politi v. Italy*, [1971] ECR 1039,
24. Case 283/81, *Srl CILFIT and Lanificio di Gavardo SpA v Ministry of Health*, [1982] ECR 3415 and joined cases 28 to 30/62, *Da Costa en Schaake NV, Jacob Meijer NV, Hoechst-Holland NV v Netherlands Inland Revenue Administration*, [1963] ECR 31,
25. Case 7/68, *Commission v. Italy*, [1968] ECR 423,
26. Case 141/78, *France v. UK*, [1979] ECR 2923,
27. Case 22/70, *Commission v. Council*, [1971] ECR 263,
28. Case 145/83, *Adams v. Commission*, [1985] ECR 3539,
29. Case 34/86, *Council v. European Parliament*, [1986] ECR 2155,
30. Case 302/87, *Parliament v. Council, (Comitology)*, [1988] ECR 5615,
31. Case 70/88, *Parliament v. Council, (Chernobyl)*, [1990] ECR I-2041,
32. Joined cases 41 to 44/70, *NV International Fruit Company and others v. Commission*, [1971] ECR 411,
33. Case 139/79, *Maizena v. Council*, [1980] ECR 3393,

34. Case 25/62, *Plaumann and Co. v. Commission*, [1963] ECR 95,
35. Case 11/82, *Piraiki-Piraiki and others v. Commission*, [1985] ECR 207,
36. Joined cases 10 and 18/68, *Società "Eridania" Zuccherifici Nazionali and others v Commission supported by Co. Pro. B. - Cooperativa Produttori Bieticoli and others*, [1969] ECR 459,
37. Case C-327/91, *France v. Commission*, [1994] ECR I-3641,
38. Case 17/74, *Transocean Marine Paint Association v. Commission of the European Communities*, [1974] ECR 1063,
39. Case 81/72, *Commission v. Council*, [1973] ECR 575,
40. Case C-386/96 P, *Société Louis Dreyfus & Cie v Commission of the European Communities*, [1998] ECR 2309,
41. Case 18, 35/65, *Gutmann v. Commission*, [1966] ECR 103,
42. Case 59/70, *Netherlands v. Commission*, [1971] ECR 639,
43. Case 138/79, *Roquette Frères v. Council*, [1980] ECR 3333,
44. Case C-392/95, *European Parliament v. Council of the European Union*, [1997] ECR 3213,
45. Case 25/70, *Einfuhr- und Vorratsstelle für Getreide und Futtermittel v Köster et Berodt & Co*, [1970] ECR 1161,
46. Case 302/87, *European Parliament v. Council*, [1988] ECR 5615,
47. Case 4/69, *Alfons Lütticke GmbH v. Commission of the European Communities*, [1971] ECR 325,
48. Case 5/71, *Aktien-Zuckerfabrik Schöppenstedt v Council of the European Communities*, [1985] ECR 975,
49. Joined cases 5, 7 and 13-24/66, *Kampfmeyer v. Commission*, [1967] ECR 245,
50. Case 110/63, *Alfred Willame v. Commission*, [1966] ECR 287,
51. Case 51/83, *Commission v. Italy*, [1984] ECR 2793,
52. Case C-519/03, *Commission v. Luxembourg*, [2005] ECR I-3067,
53. Case C-562/07, *Commission v. Spain*, [2009] ECR I-9553,
54. Case C-145/04, *Spain v. United Kingdom*, [2006] ECR I-7917,
55. Case C-300/04, *M. G. Eman and O. B. Sevinger v College van burgemeester en wethouders van Den Haag*, [2006] ECR I-8055:
56. Case 3/54, *Associazione Industrie Siderurgiche Italiane (ASSIDER) v. High Authority of the European Coal and Steel Community*, [1955] ECR 63: